



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/793/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

280/2012. (VIII. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2011. december 25-én előterjesztett **panaszát** a 2012. augusztus 22-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Pécsi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrésztől alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrésztől alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos először a Társaság a Szabadságjogokért (a továbbiakban: TASZ) részére küldött elektronikus üzenetében számolt be arról, hogy pár nappal a levél keltét megelőzően rendőrök verték össze albérletében. A Testület részére eljuttatott üzeneten dátum nem lelhető fel. Levelében a panaszos leírta, hogy a bántalmazás következtében koponyasérülést, orrcsonttörést és szemkárosodást szenvedett, az őt ért lelki megrázkódtatások miatt pedig a K. városi Kórház pszichiátriai osztályán kezelik. Tekintettel arra, hogy lábadozása hosszú időt vett igénybe, munkáját is elveszítette. Az üzeneten dátum nem szerepelt.

2) A TASZ munkatársa 2011. december 21-én kelt elektronikus válaszlevelében kérte a panaszost, hogy írja le pontosan, mi történt – illetve amennyiben rendelkezésére áll sérüléseiről látletet, azt juttassa el a társaság részére, valamint küldje meg az esetleges tanúk elérhetőségét. A TASZ munkatársa egyúttal javasolta a panaszosnak, hogy amennyiben úgy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

véli, a történeteket saját elmondásán túl egyéb bizonyítékok is alátámasztják, forduljon a Testülethez. Levelében egyúttal a panaszos tudomására hozta a Testület honlapjának címét is.

3) A panaszos 2011. december 25-én elektronikus levélben válaszolt a TASZ munkatársának, másolatként üzenetét azonban a Testület részére is eljuttatta. Beadványa a következőket tartalmazza.

2011. december 6-án a panaszos főbérlijének anyósa (M. K.), fia segítségével – aki rendőr, vagy egykor rendőrként dolgozott – másik 3 rendőr közreműködésével „kiverte” a panaszost az általa bérelt lakásból. A panaszos úgy véli, hogy M. K. rendőr, vagy ex-rendőr fia pszichiátriai beteg. A panaszost elmondása szerint súlyosan bántalmazták. Először a P. városi H. Kórházba, majd egy másik, általa meg nem nevezett helyre szállították – ezt követően pedig a P. városi Baleseti Ambulancián kezelték. A panaszos beadványában beszámolt róla, hogy a történetek alatt ittas állapotban volt.

Tekintettel arra, hogy a panaszos állandó lakcíme S. megyében található, a panaszost végül a K. városi Kórház pszichiátriai osztályára szállították, ahol zárt osztályon tartották körülbelül 5 napig. A panaszos infúziókat kapott, jelenleg pedig az osztály nyitott részlegén tartózkodik. A panaszos beszámolt róla, hogy orrsontja eltört, agyzúzódást szenvedett, bordái pedig törtek és zúzódtak is az eset következtében. A panaszos ügyei intézésével egy ügyvédet is megbízott, aki elmondása szerint beadványa keltét két nappal megelőzően levélben szólította fel a K. városi Kórházat, hogy a leleteit nyolc napon belül adja ki. Levelében a panaszos közölte jogi képviselőjének nevét, valamint telefonos elérhetőségeit is, és utalt rá, hogy a K. városi Kórházban jogi képviselője felszólítását már átvették.

A panaszos elmondása szerint, amikor a K. városi Kórház zárt osztályára került, szeme körül nagyméretű pápaszem-haematóma alakult ki, látása teljesen elromlott, bal szeme pedig bevérzett. Noha mára javult az állapota, elmondása szerint bekerülésekor igen nagy fájdalmak voltak. Az osztályt a mai napig csak kísérettel hagyhatja el, eltéved, és mivel nem lát, ügyeit önállóan intézni nem tudja.

A panaszos elmondta, hogy a történetek kiváltó oka M. K. lányának P. városi látogatása volt. M. K. lánya egyúttal főbérlijének felesége – aki egyébként a panaszos tudomása szerint a közeljövőben kíván kiköltözni Németországba. Beadványában a panaszos utalt rá, hogy főbérlije evangélikus lelkész – meglátása szerint viszonyuk megromlásának oka egyrészlől lakbértartozásában, de sokkal inkább abban keresendő, hogy ő a Kelta Wicca Hagyományörzők Egyházának tagja, lakása pedig tele van jóslással és természetgyógyászattal foglalkozó könyvekkel. A panaszos tudomása szerint M. K. telefonon keresett meg különböző P. városi intézményeket annak érdekében, hogy a panaszost ne lássák el.

A panaszos álláspontja szerint bántalmazása során egyértelműen nyolc napon túli sérüléseket szenvedett, az őt ért lelki megrázkódtatás következtében pedig azóta rémálmai vannak, ki sem mer menni az utcára, és igen nehezen tolerál bármilyen társaságot – mindezek miatt kártérítésre tart igényt.

4) 2012. január 4-én az előadó testületi tag levelet küldött a panaszos részére, melyben tájékoztatta a panaszost az eljárásra irányadó határidőkről, valamint arról, hogy a Testület a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében nem jogosult kártérítés megítélésére.

Tekintettel arra, hogy a panaszbeadvány elektronikus úton érkezett, az előadó testületi tag felhívta a panaszost beadványának sajátkezű aláírásával történő megerősítésére, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. § (1) bekezdése szerinti nyolc napos határidő elmulasztása miatt, igazolási kérelem előterjesztésére. A levél további, a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdések tekintetében is várta a panaszos választ.

5) 2012. január 12-én a panaszos saját kezű aláírásával ellátott levelet juttatott el a Testület részére. A panaszos az általa korábban előadottakat az alábbiakkal egészítette ki.

2011. december 6-án lakásán főbérelője, M. Gy. evangélikus lelkész felesége jelent meg, valamint a hölgy anyja, M. K., P. városi lakos, akivel a panaszos saját bevallása szerint korábban igen jó baráti kapcsolatban volt. A panaszos ezen levelében is megemlítette, hogy enyhén ittas állapotban volt, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy teljesen magánál volt, mivel vidékről éppen édesanyját várta.

A panaszos beszámolt róla, hogy M. K. fia korábban rendőrként dolgozott – tudomása szerint a történetek idején már azért nem, mert pszichés problémái miatt leszerelték. A panaszos kérdésre elmondta, hogy ez a férfi rendőrségi egyenruhába volt öltözve, ahogyan a másik három rendőr is. A négy férfi a panaszost szó szerint kiverte a lakásból, a lépcsőn lefelé is folyamatosan ütlegették. A panaszos elmondása szerint a mentő ekkor már az ajtóban állt, levelében pedig külön hangsúlyozta, hogy erre tanú is van.

A panaszos elmondta, hogy a lakásból eltűnt több személyes holmija nagyjából 100 000 forint értékben, valamint kb. 50 000 forint készpénznek is nyoma veszett. A panaszos kifejtette, hogy az Országos Mentőszolgálattal aznap három kórházat is bejárt, mire megvizsgálták. Ezek közül a P. városi H. Kórház, valamint a Baleseti Klinika nevét tudta felidézni, a harmadik intézmény pontos nevére nem emlékezett. A panaszos második levelében megismételte sérüléseinek leírását, és utalt rá, hogy szállítása közben egyre rosszabbul érezte magát.

A panaszos állítása szerint, azért szállították a K. városi K. M. Kórház Pszichiátriájának zárt osztályára, mert állandó lakcíme szerint S. megyéhez tartozik. A történetek utáni három napon a panaszos fel sem kelhetett, a zárt osztályról pedig egy hét elteltével helyezték át az osztály nyílt részlegére. A panaszos elmondta még, hogy heteken keresztül sem közelre, sem távolra nem látott jól, olvasni nem tudott.

A panaszos elmondta továbbá, hogy 2012. január 13-án (tehát levele keltének másnapján) fogják zárójelentéssel elbocsátani a kórházból, úgy, hogy számára semmiféle rehabilitációs lehetőséget nem biztosítanak. A panaszost ért trauma nem múlt el nyomtalanul, gondozása családja körében pedig nem megoldott – levele hátralévő részében a panaszos magánéleti problémáit fejtette ki. Beadványában a panaszos nem nyilatkozott arra nézve, hogy mikor, és milyen módon szerzett tudomást a Testület létezéséről.

6) 2012. január 26-án a Testület munkatársa a panaszbeadványban megadott mobiltelefonszámon kereste meg a panaszost, aki határozottan úgy nyilatkozott, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök őt panaszjogáról egyáltalán nem tájékoztatták. A panaszos említette, hogy a Testület létezéséről csak ügyvédje útján szerzett tudomást. Tekintettel arra,

hogy bántalmazását követően hosszas kórházi kezelésre szorult, jogi lehetőségeiről csak nehézkesen tudott tájékozódni – elmondása szerint egy betegtársa laptopjáról nézett utána a Testület pontos elérhetőségeinek, ezt követően pedig haladéktalanul megfogalmazta, és elektronikus úton el is küldte panaszbeadványát.

Mivel a panaszos panasz-kiegészítésében utalt rá, hogy beadványának azon részét, hogy a rendőrök őt a lakásból „kiverték”, szemtanú segítségével tudja igazolni, a Testület munkatársa a panaszostól kérte a tanú nevének és elérhetőségeinek rendelkezésre bocsátását. Kérdésre a panaszos a tanú személyéről annyit tudott elmondani, hogy a házban lakik, régről ismerik egymást, de mindenki csak „Eta néniként” emlegeti. A tanú vezetéknevét illetően a panaszos nem tudott információkkal szolgálni, azonban megadott egy mobiltelefonszámot, amelyen elmondása szerint az idős hölgy elérhető. A telefonbeszélgetés során a panaszos a Testület munkatársát tájékoztatta, hogy a K. városi Kórházból elbocsátották, jelenleg szüleivel lakik, ezért az ő címüket adta meg postai elérhetőségként.

7) 2012. január 27-én a panaszos újabb elektronikus levelet küldött a Testület részére, amelyben számos olyan, az általa bérelt lakás tulajdonviszonyaival, korábbi lakóival, és főbérelőjének családjával kapcsolatos tényt közölt, amelyek ismertetésétől a Testület – az ügyhöz való igen távoli kapcsolódásuk miatt – jelen állásfoglalásában eltekint. A panaszos elmondta még, hogy időközben eszébe jutott, hogy a Testület létezéséről a TASZ is tájékoztatta üggyvédje mellett.

8) 2012. január 30-án a panaszos e-mailben kérte a Testületet, hogy szülei általa bediktált lakcímét a Testület lehetőség szerint postázásra ne használja. A Testület munkatársa ugyanazon a napon a panaszost elektronikus üzenetben tájékoztatta a Testület Ügyrendje 7. §-ának rendelkezéseiről, mely szerint egy beadvány akkor értékelhető panaszként, amennyiben a panaszolt intézkedés leírásán túl legalább a panasztevő nevét, és lakó- vagy tartózkodási helyét tartalmazza. Tekintettel arra, hogy a panaszos egyetlen postai kapcsolattartási címként szülei lakóhelyét jelölte meg, a Testület munkatársa tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrség részére küldött megkeresésben a panaszos tartózkodási helyeként a panaszos által megadott cím szerepelt. A Testület munkatársa kérte a panaszost, hogy amennyiben az általa megjelölt értesítési cím használata ellen kifogása van, szíveskedjék postai elérhetőségét mielőbb a Testület tudomására hozni. A panaszos a tájékoztatást megértette, azonban egyéb címet a levél megérkezése óta eltelt idő alatt sem hozott a Testület tudomására.

9) 2012. március 29-én a Testület munkatársa a panaszos által megadott telefonszámon megkísérelt beszélni a panaszossal szemben foganatosított intézkedés szemtanújával, azonban a panaszos által megadott telefonszámról bebizonyosodott, hogy téves.

10) 2012. május 30-án a Testület munkatársa mobiltelefonon beszélt a panaszos jogi képviselőjével a panaszos által megadott számon, aki biztosította a Testület munkatársát, hogy a K. városi Kórházból általa beszerzett orvosi dokumentációt haladéktalanul továbbítani fogja a megadott elektronikus levélcímre.

11) A jogi képviselő a következő egészségügyi dokumentumokat juttatta el a Testület részére.

a) A P. városi Tudományegyetem Pszichiátriai Ambulanciája által 2011. december 7-én kiállított ambuláns lap tanúsága szerint a panaszost 2011. december 7-én, reggel 9 óra 23

perckor vették fel az intézménybe. A diagnózis szerint a panaszos alkohol okozta megvonási szindrómától és alkohol okozta dependenciától szenvedett. Az anamnézis rögzíti, hogy a panaszos 2011. december 6-án ittas állapotban elesett, fejét beütötte, illetve ismeretlen személy bántalmazta. Ennek okán a Traumatológiai Klinikán vizsgálták, röntgen-, CT-, és laborvizsgálatot végeztek. A vizsgálatok traumatológiai ellátást indokló elváltozást nem igazoltak. A későbbi vizsgálatok során a laboreredmények eltéréseit krónikus alkoholizmusának következményeként írták le. A panaszos Haloperidolt és Rivotrilrt kapott, majd további segítségnyújtás céljából a Pszichiátriai Ambulanciára irányították.

Panaszait az ambuláns lap a következőképpen írja le. Érkezésekor lehelete alkoholos-acetonos szagú, testszerte sérülések, bal szemén haematoma észlelhető, rendkívül gyenge, elesett állapotú, végtagjai remegnek. Tudata tiszta, a megelőző nap eseményeire csak töredékesen emlékezik. Előző nap nagyobb mennyiségben fogyasztott alkoholt, egyébként is rendszeres alkoholfogyasztásról tesz említést. Tudata éber, tiszta, térben, időben részlegesen tájékozott. Emlékezetében markáns deficit nincs. Egyéb, a panaszos állapotát leíró információkon túlmenően, az ambuláns lap utalást tartalmaz arra nézve, hogy a panaszos megvonási tünetei miatt további osztályos pszichiátriai kezelése szükséges. E célból a panaszost a területileg illetékes K. városi Pszichiátriai osztályra szállították.

b) A K. M. Oktató Kórházban kiállított kórlap a következő anamnézist rögzíti. A panaszost a Pszichiátriai Klinikáról vették át, delirium tremens miatt. Elmondása szerint évek óta iszik, újságíróként dolgozik, két hete napi két üveg vodkát fogyaszt. Bal szemén sérült, verekedéskor megütötték, más adat szerint nekiment az ajtónak.

Sérülései miatt P. városban röntgen, valamint CT felvételek készültek, orrcsonttörése van. Bőrén testszerte tenyérnyi haematomák, testszerte kifejezett nyomási, tapintási érzékenység, végtagok a legkisebb mozgásra fájdalmasak. Bal szemén pápaszem haematoma, fokozott izzadás, felkelni nem tud, egyensúlyát nehezet tartja meg. Akusztikus-vizuális jellegű hallucinációk, fellazult gondolkodás. A diagnózis szerint a panaszos alkohol okozta dependenciától, valamint megvonási szindrómától szenved deliriummal, mája megnagyobbodott.

c) A Testület rendelkezésére állt a K. M. Oktató Kórház Pszichiátriai Osztályának a panaszos állapotát nyomon követő teljes dokumentációja. A dokumentáció az ügy szempontjából az alábbi releváns, új információkat tartalmazza. A panaszos 2011. december 8-án úgy nyilatkozott, hogy P. városban, részeg állapotban ismeretlen személyek bántalmazták, iratait és pénzét elvették. Haematomáit részben támadói, részben elesései okozták. Főleg vizuális jellegű hallucinációi vannak.

A 2011. december 9-én kelt bejegyzés szerint meghallgatása után a K. Városi Bíróság Pk.51261/2011. sz. eljárásában elrendelte a panaszos kötelező pszichiátriai intézeti gyógykezelését. Mivel látási zavarról számol be, a panaszok tartós volta esetére szemészeti konzílium szükségessége merült fel.

2011. december 12-én a panaszos egyéni beszélgetés során arról számolt be, hogy ittas állapotban elesett az utcán, bántalmazták, kirabolták. Mentővel a kórházba került, onnan albérletébe, ahol szintén megverték, majd újra kórházba vitték. A dokumentáció szerint „a történet nem teljesen egyértelmű”, benne az alkoholos állapot jelentősége nem tűnik ki.

2011. december 13-án szemészeti vizsgálatra került sor, mely negatív eredményt hozott.

A dokumentáció 2012. január 13.-áig napi rendszerességgel rögzíti a panaszos aktuális állapotát, azonban egyéb olyan információt, amely jelen panaszügy szempontjából releváns lenne, nem tartalmaz.

d) A K. M. Oktató Kórház Pszichiátriai és Addiktológiai Centruma által kiállított klinikai zárójelentés szerint a panaszost 2012. január 3-án bocsátották el a klinikáról. A korábban már ismertetettekén kívül a zárójelentés tartalmazza a panaszos Szemészeti Szakambulancián elvégzett vizsgálatának eredményeit. A szemvizsgálat megállapította, hogy a panaszos szemein vérzés, szakadás, leválás, fenyegető elváltozás nem látható, az alsó szemhéján lévő haematoma pedig felszívódóban van.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2012. február 20-án kelt levelében a Pécsi Rendőrkapitányság kapitányságvezető-helyettese a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének számolt be a panaszügyben lefolytatott kivizsgálás eredményeiről. A kapitányságvezető-helyettes levele a Testület által küldött megkeresés kérdéseinek megfelelő bontásban közölte a kapitányság válaszait.

A kapitányságvezető-helyettes beszámolt róla, hogy 2011. december 6-án délelőtt 10 óra 23 perc körüli időben, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Ügyeleti Osztályára az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) ügyelete telefonon tett bejelentést. Az OMSZ ügyeletének tájékoztatása szerint P. városban, a J. utca X. szám alatti társasház egyik lakásában tartózkodó fiatalemberhez kellett kivonulniuk. A lakás fel volt forgatva, a fiatalember a mentők szerint zavart volt, és lopásról beszélt. Az Ügyeleti Osztály a területileg illetékes járőrt a helyszínre irányította.

Az intézkedés jogalapjaként a kapitányságvezető-helyettes az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdését jelölte meg, amely szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet, vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.”

Tekintettel arra, hogy az OMSZ Ügyeletétől kapott elsődleges adatok az ellátásra szoruló személy sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúját hozták a hatóság tudomására, a kapitányságvezető-helyettes meglátása szerint a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottait az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte. A rendőrök a helyszínen annak érdekében jelentek meg, hogy megállapítsák, történt-e a rendőrség hatáskörébe tartozó, rendőri intézkedést megalapozó esemény vagy cselekmény.

A panaszos lakásán a Pécsi Rendőrkapitányság állományából ketten jelentek meg, egy r. törzsőrmeister, valamint egy r. őrmester. A területileg illetékes járőr a helyszínre érkezve az Rtv. 32. §-a alapján tájékozódott a helyszínen jelenlévő mentőorvostól, a mentőket értesítő M. K. tulajdonostól, valamint felvilágosítást kért a panaszostól a történetet illetően. A kapott

információk alapján megállapítást nyert, hogy effektív rendőri intézkedésre okot adó esemény vagy cselekmény nem valósult meg.

A helyszínen a járőr, és a mentőorvos is észlelte, hogy a panaszoson sérülések vannak. A kapitányságvezető-helyettes levele szerint a panaszos arcának bal oldala erősen megduzzadt, bal szeme alatt pedig egy nagyméretű lilás elszíneződés alakult ki. A sérülés körülményit, illetve a lakás rendezetlen állapotának okait a helyszínen megkísérelték feltárni. E kísérlet során annyira derült fény, hogy a panaszos előző nap szórakozni volt, azonban arra vonatkozóan, hogy hol, és mennyi ideig, érdemben nyilatkozni nem tudott. Elmondta, hogy arra emlékszik, hogy megverhették, értékeinek hiányát azonban nem tapasztalta.

A kapitányságvezető-helyettes utalt az Rtv. 29. § (1) bekezdésére, amely szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A helyszínre érkező rendőrök egy feldúlt lakást illetve egy sérült panaszost találtak, amely tények elsődlegesen a panaszos sérelmére megvalósult bűncselekmény gyanújára utaltak. A panaszos igazoltatására bűnüldözési célból, a sérelmére eshetőlegesen megvalósult bűncselekmény eredményes felderítése érdekében került sor.

A panaszos az Rtv. 29. § (2) bekezdésében megfogalmazott törvényi kötelezettségének – állapota okán – nem tett eleget, ezért a rendőrök az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a panaszos ruházatát személyazonosságának megállapítása végett átvizsgálták.

A rendőrök a panaszost tájékoztatták, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 170. §-ában a jogalkotó a testi sértés vonatkozásában két alapvető megkülönböztetést tesz. Amennyiben a pönalizált magatartással okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, úgy könnyű testi sértés valósul meg. Ebben az esetben az elkövető kizárólag magánindítványra büntethető, a törvényhozó a rendőrség számára eljárás kezdeményezését nem teszi lehetővé. A rendőrök a panaszost a magánindítvány benyújtására nyitva álló törvényi határidőről szintén tájékoztatták. Közölték továbbá, hogy amennyiben a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, úgy a sérültet ellátó egészségügyi intézmény – a panaszos esetében a PTE ÁOK MSI Mozgásszervi Sebészeti és Kézsebészeti Klinika – a rendőrség felé jelzéssel él, és a rendőrség a büntetőeljárás megindítására hivatalból intézkedik.

A kapitányságvezető-helyettes határozottan úgy nyilatkozott, hogy olyan rendőr nem teljesít, és nem is teljesített szolgálatot a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság – azon belül a Pécsi Rendőrkapitányság – állományában, akinek édesanyját M. K.-nak hívják.

A panaszos bántalmazásra vonatkozó állítását a kapitányságvezető-helyettes a lehető legteljesebb mértékben az állomány és a saját nevében is visszautasította. A panaszossal szemben rendőri intézkedésre nem került sor, a helyszínen rendőri jelenlétre kizárólag az OMSZ hívása alapján, a panaszos érdekében, a sérelmére megvalósult esetleges bűncselekmény okán került sor. A panaszos bántalmazásra vonatkozó állítása a kapitányság álláspontja szerint teljesen fikcionalizált, minden alapot nélkülöző állítás. A panaszossal a rendőrök, a tulajdonos, illetve a mentő személyzetének jelenlétében létesítettek verbális

kapcsolatot, s a folytatott kommunikáció a panaszos személyét, emberi méltóságát nem sértő, pejorativitást nélkülöző kifejezések használatával, normál hangnemben zajlott.

A rendőrök a magánlakásban az Rtv. 39. § (1) bekezdésében megfogalmazott feltételnek megfelelően a tulajdonos (M. K.) bebocsátása révén, az ő felkérésére léptek be, s a magánlakásban – az Rtv. 39. § (4) bekezdésére figyelemmel – a feladat végrehajtásához, azaz a körülmények tisztázásához szükséges ideig tartózkodtak.

A Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai a helyszínre érkezve a panaszost a jelentésben részletezett állapotban, ágyán összevizezt, széklettel szennyezett ruházatban fekvően találták. A szoba, illetve az ágy, amelyben feküdt, szintén fekáliával szennyezett volt. A panaszoson látható külsérelmi nyomok voltak, arcának bal oldala erősen feldagadt, bal szeme alatt haematoma alakult ki.

A tulajdonos elmondta, hogy albérlője (a panaszos), kb. egy hónapja költözött be a lakásba, ez idáig vele kapcsolatban probléma nem merült fel. 2011. december 6-án a ház lakói közölték a tulajdonossal, hogy a panaszos alkalmanként erősen ittas állapotban a lépcsőház lakóit inzultálta, több lakásba bedörömbölve zavarta pihenésüket. Ezen információk tudomására jutását követően a tulajdonos a panaszosnál a helyzet tisztázása végett megjelent, s a lakásba belépve rendetlenséget tapasztalt. A panaszos személyes tárgyai a lakásban szét voltak dobálva, a lakás különböző helyiségeiben nagy mennyiségű szeszes italos üveg volt szétszórva. Mivel M. K. a panaszost magánkívüli állapotban találta és vele kommunikálni nem tudott, értesítette a mentőket.

A panaszost a mentők a PTE ÁOK MSI Mozgásszervi Sebészeti és Kézsebészeti Klinika (H. Kórház) Traumatológiai Osztályára szállították. Mentőbe történő helyezéséhez az OMSZ munkatársai rendőri segítséget igényeltek.

Tekintettel a panaszos meglévő sérüléseire, valamint a sérülés fokának elsődleges meghatározására, a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai a panaszos orvosi vizsgálatának eredményét figyelemmel kísérték. A PTE ÁOK MSI Mozgásszervi Sebészeti és Kézsebészeti Klinika ügyeletes orvosa a panaszos sérüléseit nyolc napon belül gyógyuló, könnyű sérülésként diagnosztizálta, melyet az őrs parancsnoka a tudomására jutást követően a rendőri jelentésre rájegyzett. Ezt követően figyelemmel a Btk. 170. § (8) bekezdésére, a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottait az esettel kapcsolatban további intézkedési kötelezettség nem terhelte.

A kapitányságvezető-helyettes levelében megjegyezte, hogy a rendelkezésre álló objektív adatok, valamint az egészségügyi szakember által megállapított diagnózis, illetve a panaszos hosszú idejű, tartós gyógykezelésre vonatkozó állítása között lényegi disszonancia mutatkozik. A panaszos beadványban szereplő öndiagnózisa adekvát módon nem vehető össze a panaszos állapotát, sérülésének fokát megállapító orvosi szakvéleménnyel. A kapitányság álláspontja szerint a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés (igazoltatás) még elvi síkon sem hozható okozati összefüggésbe a panaszos állapotával, testi sérüléseivel, illetve mentális panaszjaival. A kapitányságvezető-helyettes rámutatott: a panaszos beadványában említett azon tény, hogy őt a K. városi K. M. Oktató Kórház Pszichiátriáján kezelik, nem hozható összefüggésbe a rendőri intézkedéssel, azonban a panaszos állításait, azok valóság alapját determinálja.

A megkeresésre adott válaszban foglaltak szerint felháborító és abszurd a panaszos személyes tárgyainak, illetve készpénzének rendőrök általi eltulajdonításra vonatkozó burkolt utalása. A Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai magánlakásban történő tartózkodásának ideje alatt a panaszos, az OMSZ munkatársai, illetve a lakás tulajdonosa folyamatosan jelen volt. A lakást a tulajdonos a panaszos jelenlétében zárta le, és a történekről a panaszos szüleit értesítette. A bűncselekmény elkövetésének rendőrökkel történő összefüggésbe hozatala „nonszensz”, minden alapot nélkülöző, illetve fikción alapuló, amelyet a kapitányságvezető-helyettes saját, és munkatársai nevében határozottan visszautasított.

Megkeresésében a Testület érdeklődött az intézkedő rendőrök és a panaszos között elhangzott párbeszéd pontos részleteiről. A járőr helyszínre érkezésekor a mentők a panaszos elsődleges ellátását végezték. A bejelentéssel kapcsolatban a rendőrök elsődleges feladata a rendőrségi hatáskör meglétének vagy hiányának megállapítása volt. A körülmények tisztázása érdekében az intézkedő rendőrök a panaszost sérülései vonatkozásában hallgatták meg. A panaszos annyit tudott elmondani, hogy szórakozni volt, de a hely és idő vonatkozásában érdemben nyilatkozni nem tudott. Elmondta továbbá, hogy valószínűleg bántalmazhatták, de hogy ki vagy kik, hol és mikor, arra vonatkozóan érdemi információval szolgálni nem tudott. Elmondta továbbá, hogy értékeinek hiányát nem tapasztalta, s a lakásban lévő felfordulást nagy valószínűséggel ő okozta – azonban ennek miértjéről szintén nem tudott nyilatkozni. A történekr vonatkozásában még arra emlékezett, hogy a lakáshoz taxival érkezett meg.

A rendőrök a beszerzett elsődleges információk alapján a panaszossal közölték, hogy amennyiben biztos benne, hogy sérülései a sérelmére elkövetett bántalmazásból keletkeztek, úgy annak gyógytartamától függően jogosult a P. Városi Bíróságnál büntetőeljárást kezdeményezni. Közölték továbbá, hogy amennyiben a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, úgy a panaszos elsődleges ellátását végző PTE ÁOK MSI Mozgásszervi Sebészeti és Kézsebészeti Klinika a Rendőrség felé jelzéssel él, és ekkor a rendőrség a büntetőeljárást hivatalból meg fogja indítani.

A szolgálati fellépés szabályainak megtartásával kapcsolatban a kapitányságvezető-helyettes úgy nyilatkozott, hogy a helyszínre érkező rendőröket – az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően – egyenruhájuk és azonosító jelvényük igazolta. A rendőri intézkedés megkezdése előtt, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében meghatározott előírásnak megfelelően – az intézkedő rendőr nevéről, beosztási helyéről, azonosító számáról, valamint az intézkedés okáról, tényéről, valamint céljáról illetve a jogszabály szerinti panasz lehetőségéről a panaszost szóban tájékoztatta. A járőr jogszabályban foglalt kötelezettségeinek az OMSZ munkatársai, illetve a lakás tulajdonosa előtt tett eleget. A panaszos részére a helyszínen semmilyen dokumentumot nem adtak át.

Levele végén a kapitányságvezető-helyettes megjegyezte, hogy a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai a rendelkezésre álló jogszabályi kereteken belül a panaszos állapotának, emberi méltóságának figyelembevételével, nagyfokú toleranciával, jogszerű, szakszerű és arányos rendőri intézkedést foganatosítottak.

2) A Pécsi Rendőrkapitányság állományába tartozó r. törzsőrmester 2011. december 6-án kelt jelentése szerint, a r. törzsőrmester szolgálata során 10 óra 35 perckor az ügyeletvezető utasítására jelent meg a P. város, J. utca X. sz. alatt. A helyszínről az OMSZ munkatársai tettek bejelentést, mivel az egyik lakás tulajdonosa azzal értesítette őket, hogy albérlője rosszul lett.

A r. törzsőrmester a helyszínre érkezve meghallgatta az MA 02-45 forgalmi rendszámú mentőkocsi orvosát, dr. B. A.-t, aki elmondta, hogy a mentőknek a lakás tulajdonosa szólt, hogy albérlője – a panaszos – rosszul van. A lakásba a tulajdonos engedte be őket. A panaszos az ágyon feküdt. A panaszos ruhája, az ágy, valamint az egész szoba vizelettel és széklettel szennyezett volt. A férfival kommunikálni nem lehetett, de arcának bal fele erősen fel volt duzzadva, illetve bal szeme alatt egy nagyméretű lilás elszíneződés volt látható.

A r. törzsőrmester a helyszínen meghallgatta a lakás tulajdonosát, M. K.-t, aki elmondta, hogy albérlője kb. 1 hónapja költözött be. A tulajdonosnak a panaszossal jó kapcsolata volt. Az intézkedés napján a tulajdonosnak a lakók felhívták rá a figyelmét, hogy a panaszos esetenként erősen ittas állapotban a lépcsőházban mindenkit inzultál, zaklat, és az ajtókon bedörömböl. A tulajdonos a panaszost felkereste, és amikor belépett a lakásba, hatalmas rendetlenséget tapasztalt, a lakásban rengeteg üres italos üveg volt szétszórva. Tekintettel arra, hogy albérlője magán kívül volt, beszélni nem tudott vele, mentőt hívott. Más elmondani nem tudott.

A magán kívül levő panaszost a mentők elsődleges ellátásban részesítették, ruházatában pedig a rendőrök megtalálták igazolványát. Idővel a panaszos annyit tudott elmondani, hogy szórakozni volt, de azt nem tudja, hogy hol és meddig. Arra emlékezett, hogy megverhették, azonban nem hiányzott semmije. Azon túlmenően, hogy taxival érkezett haza, egyebet nem tudott elmondani a történetekről.

A panaszost a mentők további orvosi ellátás céljából a H. Kórház Traumatológiájára szállították, előtte azonban a tulajdonos a lakást bezárta, és értesítette a panaszos szüleit, akik el is indultak a kórházba.

A jelentés alján egy kézzel írott, az őrsparancsnok aláírásával ellátott megjegyzés olvasható, amely szerint dr. B. B., a PTE Traumatológiai Klinika ügyeletes orvosa úgy nyilatkozott, hogy a panaszos sérülése nyolc napon belül gyógyuló, könnyű sérülés.

3) Az iratokhoz csatoltan a Testülethez érkezett a Pécsi Rendőrkapitányság 02010-k-2011/811661 sz. küldésének leírása.

A dokumentum szerint a rendőrség az OMSZ Ügyeletének telefonos bejelentésére vonult ki a panaszos bérleményébe. A küldés ideje 10 óra 24 perc volt, a járőrök 10 óra 30 perckor érkeztek a helyszínre, és 11 óra 00 perckor fejezték be az intézkedést. A naplőüzenet szerint az OMSZ munkatársai a megadott címre egy fiatalember ellátásához vonultak ki. A panaszos lakása fel volt forgatva, ő zavart volt és lopásról beszélt. A kiküldött járőr jelentette, hogy a panaszos ittas, arcán kisebb zúzódások láthatóak. A panaszos beszámolt arról, hogy valaki valamikor tegnap este bántalmazta. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a lakásban uralkodó káoszt saját magának alakította ki. Jogairól felvilágosították, majd a mentők a H. Kórház Traumatológiájára szállították.

III.

1) A tényállás alaposabb tisztázása végett az előadó testületi tag 2012. május 31-én megkereséssel élt az OMSZ főigazgatója felé. A megkeresésben a Testület azt igyekezett feltárni, hogy mit tapasztaltak az OMSZ munkatársai a helyszínen.

2) Az OMSZ főigazgatójának válasza 2012. július 4-én érkezett meg a Testülethez. Válaszlevelében a főigazgató hivatkozott az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, valamint az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

Levelében a főigazgató az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 24. § (2) bekezdésére, valamint 24. § (8) bekezdésére utalva kérte a Testületet, hogy szíveskedjen egy a beteg által adott, teljes bizonyító erővel rendelkező magánokiratban szereplő felhatalmazást megküldeni az OMSZ részére, melyben a beteg kifejezetten meghatalmazza a Testületet, hogy a vele kapcsolatos és rá vonatkozó 2011. december 6-án történt betegellátásra vonatkozó egészségügyi információkat az OMSZ megadhatta, és e körben mentesítse az OMSZ-t az orvosi titoktartás kötelezettsége alól.

IV.

1) A Testületnek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos a rendelkezésére álló határidőben terjesztette-e elő panaszát

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint: „Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről”. A Testület töretlen gyakorlata szerint a törvényben írt, „e törvényben rögzített panasz lehetősége” jogszabályi fordulat azt a kötelezettséget rója az intézkedő rendőrré, hogy az intézkedést követően az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről teljes körben – tehát a rendőrségi és a Testület előtti panasz eljárás lehetőségére egyaránt utalva, valamint a határidőkre is kiterjedően – adjon az intézkedés alá vont állampolgárnak tájékoztatást.

A panaszos elsőként a TASZ felé jelezte egy elektronikus üzenetben, hogy néhány nappal korábban rendőrök bántalmazták albérletében. Az elektronikus üzenet küldésének időpontja utólag nem rekonstruálható, mivel a panaszos az üzenet dátum nélküli szövegét továbbította a Testület részére. A panaszost a TASZ munkatársa 2011. december 21-én kelt levelében tájékoztatta arról, hogy panaszával a Testülethez érdemes fordulnia. A panaszos 2011. december 25-én a TASZ részére küldte meg válaszlevelét, azonban üzenetéből egy másolatot a Testület elektronikus elérhetőségére is eljuttatott. Tekintettel arra, hogy a panaszos elsőként ezen levelében kereste meg a Testületet, és ezen üzenete tartalmazza panaszának részletes leírását, a Testület 2011. december 25-ét tekintette a panasz előterjesztése időpontjának. Mivel a panaszolt intézkedés napja (2011. december 6.) és panasz előterjesztése (2011. december 25.) között 19 nap telt el, a Testületnek vizsgálnia kellett, hogy a panaszos önhibájából mulasztotta-e el a jogszabály által előírt nyolc napos határidőt.

A Testület munkatársának telefonon feltett kérdésére a panaszos határozottan úgy nyilatkozott, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök őt panaszjogáról egyáltalán nem tájékoztatták. A panaszos elmondta, hogy a Testület létezéséről csak ügyvédje útján szerzett tudomást. Mivel bántalmazását követően hosszas kórházi kezelésre szorult, jogi

lehetőségeiről csak nehézkesen tudott tájékozódni. Elmondása szerint a Testület pontos elérhetőségeinek egy betegtársa laptopjáról nézett utána, ezt követően pedig haladéktalanul megfogalmazta, és elektronikus úton el is küldte panaszbeadványát.

A rendőrség álláspontja a panaszos elmondásától gyökeresen eltér. A kapitányságvezető-helyettes levelében úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés megkezdése előtt, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében meghatározott előírásnak megfelelően – az intézkedő rendőr nevééről, beosztási helyéről, azonosító számáról, valamint az intézkedés okáról, tényéről, valamint céljáról illetve a jogszabály szerinti panasz lehetőségéről a panaszost szóban tájékoztatta.

Mivel a panaszos egyértelműen kijelentette, hogy őt panaszjogáról nem tájékoztatták, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos és a rendőrség álláspontja között húzódnó ellentmondást nem értékeli a panaszos terhére, így a panaszbeadvány befogadásáról és annak érdemi vizsgálatáról döntött.

Beadványában a panaszos két sérelmet fejt ki. A panaszos által előadottak szerint őt 2011. december 6-án lakásában egy egykori rendőr, és három jelenleg is rendőrként dolgozó férfi súlyosan bántalmazta, melynek következtében súlyos fizikai és mentális sérüléseket szenvedett. Ezen túlmenően a panaszos utalt rá, hogy a rendőri intézkedés ideje alatt lakásából nagyjából 100 000 forint értékben több személyes holmija, valamint kb. 50 000 forint készpénze is eltűnt. Tekintettel arra, hogy a panaszos egy a Testület munkatársával folytatott telefonbeszélgetés során kifejezetten állította, hogy panasztételi lehetőségeiről őt a rendőrök tájékoztatták, a Testület a panaszos jogorvoslathoz való jogának esetleges sérelmével is érdemben foglalkozott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 13. § (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogát, az 54. §-ának (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogából levezetett testi épséghez való jogát, valamint az 57. § (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát – az alábbiak szerint.

2) A panaszos bántalmazásával a Testület a következőkben foglalkozik.

A panaszos ezzel összefüggésben az alábbiakat adta elő. 2011. december 6-án a panaszos főbérlijének anyósa (M. K.), fia segítségével és 3 rendőr közreműködésével a panaszost „kiverte” az általa bérelt lakásból. A panaszos egyértelműen nem tudta megmondani, hogy M. K. fia jelenleg is a rendőrség állományába tartozik, vagy már korábban leszerelt. Bántalmazásával összefüggésben a panaszos következő sérüléseiről számolt be: orrcsontja eltört, agyzúzódást szenvedett, bordái törtek és zúzódtak is, szeme körül nagyméretű pápaszem-haematoma alakult ki, látása teljesen elromlott, bal szeme bevérzett. A panaszos kifejtette, hogy főbérlijének felesége feltehetően vallási nézetkülönbségeik miatt verette meg fiával és annak rendőr barátaival. A panaszos maga is úgy nyilatkozott, hogy a történetek alatt enyhén ittas állapotban volt, de hangsúlyozta, hogy teljesen magánál volt. A panaszost bántalmazó 4 férfi rendőrségi egyenruhát viselt. A történetek leírása szerint szó szerint kiverték az ingatlanból, a lépcsőn lefelé is folyamatosan ütlegelték. A panaszos úgy emlékezett vissza, hogy bántalmazásának időpontjában a mentő már a társasház ajtajában állt, elmondása szerint pedig erre tanú is van.

A panaszos az említett tanúnak mindössze a társasházban elterjedt nevét hozta a Testület tudomására, vezetéknévéről beszámolni nem tudott. Mivel a panaszos által megadott telefonszám tévesnek bizonyult, és a telefonszámon kapcsolt előfizető a panaszost nem ismerte, a tanú kilétéről pedig nem tudott felvilágosítást adni, a panaszos állítását tanúvallomással nem lehetett alátámasztani.

Beadványában a panaszos rendőri intézkedést tulajdonképpen nem említ – nem számol be sem igazoltatásról, sem egyéb rendőri intézkedésről, mulasztásról vagy kényszerítő eszköz alkalmazásáról. A panaszos történetéről adott előadása szerint a rendőrség állományának tagjai egy magánjellegű nézeteltérés miatt bántalmazták őt otthonában.

A Pécsi Rendőrkapitányság vezetőjének helyettese a panaszos bántalmazásra vonatkozó állítását a lehető legteljesebb mértékben visszautasította. A panaszos bántalmazásra vonatkozó vádja a kapitányság álláspontja szerint teljesen fikcionalizált, minden alapot nélkülöző kijelentés.

A rendőrkapitányságról beérkezett valamennyi irat egyezően írja le az intézkedés napján történt eseményeket. A panaszos lakására rendőrök az OMSZ hívása alapján, kifejezetten a panaszos érdekében érkeztek. Az OMSZ ügyelete azért értesítette a rendőrkapitányságot, mert a panaszos – aki orvosi ellátásra szorult – lopásról beszélt, lakása pedig fel volt forgatva. Az Ügyeleti Osztály a területileg illetékes járőrt a helyszínre irányította. Tekintettel arra, hogy az OMSZ Ügyeletétől kapott elsődleges adatok az ellátásra szoruló személy sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúját hozták a hatóság tudomására, a kapitányságvezető-helyettes meglátása szerint a Pécsi Rendőrkapitányság beosztottait az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte, mivel ezen szakasz alapján „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet, vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”.

A rendőrök a helyszínen annak érdekében jelentek meg, hogy megállapítsák, történt-e a rendőrség hatáskörébe tartozó, rendőri intézkedést megalapozó esemény vagy cselekmény. A rendőrök a magánlakásba az Rtv. 39. § (1) bekezdésében megfogalmazott feltételnek megfelelően a tulajdonos (M. K.) bebocsátása révén, az ő felkérésére léptek be, s a magánlakásban – az Rtv. 39. § (4) bekezdésére figyelemmel – a feladat végrehajtásához, azaz a körülmények tisztázásához szükséges ideig tartózkodtak.

A területileg illetékes járőr az Rtv. 32. §-a alapján felvilágosítást kért a helyszínen jelenlévő személyektől, majd a kapott információk alapján megállapította, hogy rendőri intézkedésre okot adó esemény vagy cselekmény nem valósult meg. Mind a rendőrkapitányság helyszínen lévő munkatársai, mind a mentőorvos észlelte a panaszos sérüléseit. A panaszos arcának bal oldala erősen megduzzadt, szeme alatt pedig egy nagyméretű lilás elszíneződés képződött. A rendőrök megkísérelték feltárni a sérülés körülményeit, illetve a lakás rendezetlen állapotának okait. Az eszméletlenség határán lévő panaszos annyit tudott elmondani, hogy előző nap szórakozni volt, és valószínűsítette, hogy megverhették. Értékeinek hiányát a panaszos a rendőrkapitányság álláspontja szerint nem tapasztalta. A rendőrségi iratok egyértelműen nyolc napon belül gyógyuló sérülésekről számolnak be.

A panaszos igazoltatása az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján történt, és bűnüldözési célból, a sérelmére eshetőlegesen megvalósult bűncselekmény eredményes felderítése érdekében volt szükséges. A panaszos az Rtv. 29. § (2) bekezdésében megfogalmazott törvényi kötelezettségének – állapota okán – nem tett eleget, ezért a rendőrök az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a panaszos ruházatát, személyazonosságának megállapítása végett átvizsgálták.

Mivel a kapitányságvezető-helyettes utalt rá, hogy a panaszossal a rendőrök a mentő személyzetének jelenlétében létesítettek verbális kapcsolatot, a Testület a tényállás alaposabb felderítése végett megkereséssel élt az OMSZ felé. Tekintettel arra, hogy a kért adatokat az OMSZ nem tudta a Testület rendelkezésére bocsátani, a történetek rekonstruálását a mentők nyilatkozata nem segíthette.

A panaszos M. K. fiát, mint konkrét elkövetőt nevezte meg, ezért a Testület érdeklődött a rendőrkapitányságon, hogy részt vett-e az intézkedés foganatosításában olyan rendőr, akinek édesanyját M. K.-nak hívják, illetve tagja-e vagy tagja volt-e a közelmúltban az állománynak olyan rendőr, akire a panaszos beadványában utalhatott. A kapitányságvezető-helyettes határozottan úgy nyilatkozott, hogy olyan rendőr nem teljesít, és nem is teljesített szolgálatot a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság – azon belül a Pécsi Rendőrkapitányság – állományában, akinek édesanyját M. K.-nak hívják.

A panaszos elmondása a rendőrségi dokumentumokban olvasható állásponttól a lehető legteljesebb mértékben eltér. A rendőrségi dokumentáció és a panaszos előadásában mindösszesen annyi azonosság fedezhető fel, hogy a panaszoson sérülések voltak láthatóak a rendőri intézkedés időpontjában, és a panaszos ittas állapotban volt. A sérülések jellegét, valamint az ittaság mértékét illetően azonban az előadások jelentősen különböznek egymástól. A panaszos saját bevallása szerint teljesen magánál volt, a rendőrségi jelentések ugyanakkor arról számolnak be, hogy a panaszos eszméletét veszítette, személyazonosságának igazolására állapotánál fogva alkalmatlan volt, a megelőző nap során történetekre pedig nem emlékezett. A panaszos sérüléseit nyolc napon túl gyógyuló sérülésekként írja le, a rendőrségi dokumentumok egyértelműen nyolc napon belüli, könnyű sérüléseket rögzítenek. Az intézkedés napján készült rendőri jelentésben szerepel egy megjegyzés, mely szerint a PTE ÁOK MSI Klinika ügyeletes orvosa a panaszos sérüléseit nyolc napon belül gyógyuló, könnyű sérülésként diagnosztizálta, azonban a megjegyzést nem a mentőorvos, hanem az őrs parancsnoka vezette rá a rendőri jelentésre. A panaszos szerint sérülései a rendőri intézkedés következményeként jelentkeztek – a rendőrségi dokumentáció szerint a rendőri intézkedésre kifejezetten a panaszos sérülései okán került sor, mivel a sérülések, és az, hogy a panaszos az OMSZ Ügyelete szerint lopást emlegetett, a panaszos sérelmére elkövetett bűncselekmény megtörténtét valószínűsítették.

A P. városi Tudományegyetem Pszichiátriai Ambulanciáján – az ambuláns lap szerint – a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés napján ittas állapotban elesett, fejét beütötte, illetve ismeretlen személy bántalmazta. A vizsgálatok során traumatológiai ellátást indokló elváltozást nem tártak fel. A sérülések súlyosságának foka az ambuláns lapból nem tűnik ki egyértelműen, az alkoholelvonás tüneteinek kívül a dokumentumból mindösszesen annyi állapítható meg, hogy a panaszoson testszerte sérülések voltak láthatóak, és a bal szem körül haematoma volt észlelhető. A K. M. Oktató Kórház kórlapja szerint a panaszos bal szemén sérült, „verekedéskor megütötték, más adat szerint nekiment az ajtónak”. A kórlap alapján nem egyértelmű, pontosan milyen forrásból származik a két különböző állítás. A már

ismertetett szimptomákon kívül a kórlap utal rá, hogy a panaszosnak orrcsonttörése van. Ugyanezen egészségügyi intézményben a panaszos 2011. december 8-án azt állította, hogy ismeretlen személyek bántalmazták, iratait és pénzét elvették. A panaszos elmondta, hogy haematomáit „részben támadói részben elesései okozták”. 2011. december 12-én a panaszos a vele történeteket már úgy adta elő, hogy ittas állapotban esett az utcán, bántalmazták, kirabolták, majd mentővel kórházba került, onnan pedig albérletébe, ahol szintén megverték, majd újra kórházba vitték. A feljegyzést készítő orvos megjegyzésként maga is közbevetette, hogy a „történet nem teljesen egyértelmű”. A panaszos látási zavarait az elvégzett szemvizsgálat nem igazolta.

Az ügyben rendelkezésre álló bizonyítékok alapul vételével a Testület elfogadta a Pécsi Rendőrkapitányság azon állítását, miszerint a rendőrség csak a mentők hívására érkezett a helyszínre. A Testülethez érkezett dokumentumok áttekintését követően a Testületben az a meggyőződés alakult ki, hogy a rendőrség plauzibilis magyarázatát adta annak, milyen okból jelentek meg járőrök 2011. december 6-án a panaszos lakásán. A kapitányságvezető-helyettes levelében foglalt állítások az intézkedés napján kelt rendőri jelentés tartalmával megegyeznek: az intézkedő r. törzsőrmester az OMSZ bejelentése következtében, az ügyeletvezető utasítására jelent meg a helyszínen. A rendőri jelentés tanúsítja, hogy a lakás tulajdonosának meghallgatása még a helyszínen megtörtént: M. K. úgy nyilatkozott, hogy amikor a lakásba belépett, az ingatlanban az eszméletlen állapotban lévő panaszos egyedül tartózkodott, a mentőket állapota miatt ő maga értesítette. M. K. megérkezése előtt a lakásban sem rendőrök, sem egyéb személyek nem tartózkodtak. A rendőrség által előadottakat megerősíti a Pécsi Rendőrkapitányság 02010-k-2011/811661 sz. küldésének leírása: a dokumentum szerint a járőr helyszínre küldésére kifejezetten azért került sor, mert az OMSZ Ügyelete 10 óra 23 perckor bejelentésében rendőri jelenlét szükségességét valószínűsítette. A járőr a lakásból jelentette, hogy a panaszos, akinek arcán kisebb zúzódások voltak láthatóak, beszámolt róla, hogy valaki az előző este folyamán bántalmazta.

A panaszos beadványában egyetlen beazonosítható személyt nevezett meg bántalmazójaként. Nyilatkozata szerint M. K. fia barátaival együtt verte őt meg lakásán. A Testület kérésére a rendőrség a megyei állományra kiterjedően ellenőrizte: olyan rendőr, akinek édesanyját M. K.-nak hívták sem az intézkedés időpontjában, sem azt megelőzően nem volt tagja a rendőrség kötelékének.

A panaszos által előadottakat, és az orvosi dokumentációt megvizsgálva a Testület ellentmondásokra lett figyelmes a panaszos beszámolójában. A panaszos a Testület rendelkezésére álló egyetlen egészségügyi vizsgálatáról készült irat szerint sem említette a panaszbeadvány előterjesztését megelőzően, hogy őt rendőrök bántalmazták volna. A Testület vélekedése szerint amennyiben a panaszost valóban szolgálati egyenruhát viselő rendőrök bántalmazták, kézenfekvő lett volna, hogy a panaszos támadóinak leírásakor megemlítsse ezt a körülményt. A dokumentumok szerint a panaszos nem csak, hogy nem számolt be arról, hogy támadói rendőrök voltak, hanem sérülése eredetét illetően is különféleképpen nyilatkozott: említette, hogy ittas állapotban esett, fejét beütötte, majd arról számolt be, hogy ismeretlen személy bántalmazta/ verekedéskor megütötték / nekiment az ajtónak, illetve haematomáit „részben támadói, részben elesései okozták”. A panaszos előadása a bántalmazás helyszínét illetően sem egyértelmű. 2011. december 6-át napokkal követően, 2011. december 12-én arról tett említést, hogy elsőként az utcán bántalmazták, ahol ittas állapotban esett, majd utalt rá, hogy bántalmazása otthonában folytatódott – ekkor sem számolt azonban be arról, hogy kik voltak az elkövetők.

A fenti bizonyítékok ismeretében, különös figyelemmel a rendőrség okszerű magyarázatára, és arra a tényre, hogy a panaszos a vele történtek előadásakor önmagával is számos ponton ellentmondásba került, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos lakásán intézkedő rendőrök a panaszost nem bántalmazták. A Testület megállapította, hogy a panaszos testi épséghez fűződő joga nem szenvedett sérelmet a rendőri intézkedés során.

3) A panaszbeadvány szerint a panaszos lakásából a rendőri intézkedés ideje alatt 100 000 forint értékben tűntek el személyes tárgyak, valamint kb. 50 000 forint készpénznek is nyoma veszett.

Az Rtv. 2. § -ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A megkeresésre adott válaszban foglaltak szerint felháborító és abszurd a panaszos személyes tárgyainak, illetve készpénzének rendőrök általi eltulajdonításra vonatkozó burkolt utalása. A Pécsi Rendőrkapitányság beosztottai magánlakásban történő tartózkodásának ideje alatt a panaszos, az OMSZ munkatársai, illetve a lakás tulajdonosa folyamatosan jelen volt. A lakást a tulajdonos a panaszos jelenlétében zárta le, és a történetekről a panaszos szüleit értesítette. A bűncselekmény elkövetésének rendőrökkel történő összefüggésbe hozatala minden alapot nélkülöz.

A lopás megtörténtének vizsgálatakor a Testület a panaszos bántalmazása során tett megállapításából indult ki. A rendelkezésre álló bizonyítékok, és az ügy összes körülményeinek figyelembevétele alapján a Testület már kimondta, hogy a panaszos főbűnlőjének a lakásba érkezését megelőzően egyedül a panaszos tartózkodott a lakásban, majd a lakás tulajdonosát követően elsőként a mentők érkeztek az ingatlanba. A korábban már hivatkozott küldési leírás szerint a járőr küldésére kifejezetten a panaszos zavartsága, lakásának állapota, illetve azon körülmény miatt került sor, hogy a mentősöknek lopásról beszélt.

A panaszos kirablását illetően is ellentmondásokkal terhelt nyilatkozatokat adott az intézkedés napját követő időszakban a gondozásáért felelős egészségügyi személyzetnek. A panaszos a P. városi Tudományegyetem Pszichiátriai Ambulanciáján bántalmazásáról számolt be, azt azonban nem említette, hogy valaki kirabolta volna. A K. M. Oktató Kórházban az intézkedés napját két nappal követően a panaszos azt állította, hogy ismeretlen személyek bántalmazták, iratait és pénzét elvették, később pedig, 2011. december 12-én a panaszos a bűncselekmény helyszínéül egyértelműen az utcát, nem pedig lakását jelölte meg: elmondása szerint itt állapotban elesett az utcán, bántalmazták, kirabolták, majd mentővel kórházba került, onnan pedig albérlébe. A panaszos beadványa előterjesztését megelőzően egyetlen alkalommal sem említette, hogy értékeit rendőrök tulajdonították volna el.

Vizsgálata során a Testület egyetlen olyan körülményt sem talált, melyből arra lehetett volna következtetni, hogy a panaszos lakásán intézkedő rendőrök bármiféle értéket eltulajdonítottak volna az intézkedés helyszínéről. A rendőrség álláspontja és a panaszos által előadottak között húzódó ellentét értékelésekor a Testületben az a meggyőződés alakult ki, hogy a panaszos nem konzekvens, önmagának ellentmondó nyilatkozatai a rendőrség beszámolóját erősítik, így megállapította, hogy a rendőri intézkedéssel összefüggésben a panaszos tulajdonhoz való joga nem szenvedett sérelmet.

4) A panaszos a történetek kapcsán beadványát kiegészítve elmondta, hogy a rendőrök őt panaszjogáról egyáltalán nem tájékoztatták. Állítása szerint a Testület létezéséről csak ügyvédje útján szerzett tudomást. Tekintettel arra, hogy bántalmazását követően hosszas kórházi kezelésre szorult, jogi lehetőségeiről csak nehézkesen tudott tájékozódni – elmondása szerint egy betegtársa laptopjáról nézett utána a Testület pontos elérhetőségeinek, ezt követően pedig haladéktalanul megfogalmazta, és elektronikus úton el is küldte panaszbeadványát.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti tájékoztatásnak, a Testület töretlen gyakorlata szerint a tájékoztatásnak magában kell foglalnia mind a lehetséges panasz fórumokra, mind a határidőkre vonatkozó kioktatást.

A kapitányságvezető-helyettes úgy nyilatkozott, hogy a helyszínre érkező járőr a rendőri intézkedés megkezdése előtt, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében meghatározott előírásnak megfelelően – az intézkedő rendőr nevééről, beosztási helyéről, azonosító számáról, valamint az intézkedés okáról, tényéről, valamint céljáról illetve a jogszabály szerinti panasz lehetőségéről a panaszost szóban tájékoztatta. A járőr jogszabályban foglalt kötelezettségeinek az OMSZ munkatársai, illetve a lakás tulajdonosa előtt tett eleget.

Mivel olyan bizonyíték, amely a panaszjogról való tájékoztatás megtörténtét egyértelműen alátámasztotta vagy cáfolta volna, nem állt a Testület rendelkezésére, a kérdésben úgy foglalt állást, hogy a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

Állásfoglalásában a Testület megállapította, hogy a panaszos testi épséghez és tulajdonhoz való joga nem szenvedett sérelmet a rendőri intézkedéssel összefüggésben. A panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelme tekintetében a Testület arra a következtetésre jutott, hogy egyéb rendelkezésre álló bizonyíték hiányában annak sérelme nem megállapítható. A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2012. augusztus 22.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET